

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 4. Vtrum sit irregularis, qui parantem infidias occidit, præueniendo
inuasionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](#)

peccatum: atque, dum quis vim vi repellendo, a se vel bonis suis, vel a vita bonis alterius, aliud occidit, non committit peccatum: ergo nec contrahit irregularitatem. Quam sententia etiam tenet Fortunius, & alii quidam recentiores. Et confirmari potest ex Cap. *Significasti*, 2. de Homicidio, vbi Innocentius III. aperte insinuat non esse irregulararem eum, qui vim vi repellendo cum moderamine inculpata tutela alium occidit.

Nec obstat Clementina, si furiosus, vbi hic causus non excipitur. Nam in illa Clementinâ solùm explicatur qui non sint irregulares; & inter ceteros ponit eum, qui pro necessaria defensione sua vita occidit alterum. At videtur eadem ratio de illo, qui ob necessariam defensionem bonorum occidit, quia nempe iure naturae id ei licet, quando aliter illorum iacturam evadere non potest. Quod autem Nauarrus & alii dicunt hunc iure antiquo fuisse irregulararem, id probari non potest; cùm id nulquam iure sit expressum.

D V B I V M I V.

Vtrum sit Irregularis, qui parantem insidias occidit, præueniendo inuasionem?

¹³ **R** Espondeo; Si in tali constitutus sis periculoso, vt, nisi præuenias, mortem non sis evasurus, non fies irregularis, etiamsi occidas: vt si vxor pugionem à marito sub cervicale posuit inueniat, quo noctu sis interficienda. Vide Couarr. p. 3. num. 3. Idem dicendum de alijs similibus casibus. Ratio est, quia constitutus inter illas angustias censetur actu iniurias & constrictus. Si vero non sit tale periculum, non licet.

Circa homicidium in bello. Nota Primò: Si bellum sis iniustum, non solùm omnes qui occidunt & mutilant, fieri irregulares, sed etiam omnes qui exhortantur ad prælium: Nam omnes, qui concurrunt, censentur una causa. Ita Couarr. p. 2. §. 3. num. 2. Probat ex Capit. *Sicut dignum*, §. vltimo, de Homicidio, vbi id notat passim Doctores. Sed reuerā inde nota sequitur: nam Pontifex solùm decernit ibi vt irregulares sint omnes, qui consilium, auxilium, & fauorem præstent intersectioni sancti Thoma Episcopi Cantuariensis: hinc tamen non licet inferre, omnes esse irregulares, qui intersunt bello iniusto. Vnde infra sententiam hanc limitabimus. Aduerata tamen, Si quis prior inuadatur ab hoste, nec valens aliter effugere, eum occidat, non fiet irregularis, etiamsi pugnaris ex parte iniusta.

Nota Secundò: Si bellum sit iustum, omnes qui occidunt aut mutilant, sunt irregulares. Couarr. suprà. Excipe tamen, nisi id faciant ad necessariam sui defensionem, vel patriæ, vel alterius, præstent quando tenentur defendere patriam vel proximum, (seipsum nemo tenetur defendere, licet ad sui defensionem ius habeat) iuxta suprà dicta.

Nota Tertiò: Eos, qui non occidunt vel mutilant in bello iusto, quamvis hortentur ad pugnam, non fieri irregulares, eti si sunt Clerici, sicut manibus pugnant. Vide Couarr. suprà num. 2. Et Nauarr. num. 215. & 216. Imò etiamsi hortentur ipsos milites vt occident hostem, non sunt irregulares secundum occisione, nisi in particulari hortentur, vt hunc vel illum occidant; vt quidam

recentiores rotarunt. Ratio est: Quia si Clerici pugnantes, & exemplo suo incitantes milites ad pugnandum & occidendum, non fiant irregulares, modò ipsi neminem occidant, vt communis sententia tenet: cur fiant irregulares qui verbo solo hortantur, cùm hoc minus sit?

Dices; Prælatus, v. g. Episcopus, habens iurisdictionem temporalem, efficitur irregularis, si iubeat Iudicem, vel hortetur eum occidere; ergo similiter Clericus, si in bello hortetur ad occidendum.

Respondeo Negando Consequentiam: Quia in bello iusto solùm sunt irregulares, qui propriâ manu occidunt, vel mutilant, vel in particulari iubent hunc aut illum interfici, non autem qui solùm sunt causa consilio vel exhortatione generali. Circa Iudicia vero, Iura aliter statuerunt. Possunt tamen tales Prælati facere leges, quibus statuatur poena capitii: sic enim solùm sunt causa remota, & vniuersalis occasio; quod non inducit irregularitatem.

D V B I V M V.

Quinam efficiantur Irregulares ex occidente iudicaria?

¹⁵ **R** Espondeo Primò: Iudex qui condemnat ad mortem vel mutilationem, vel coniicit in carcерem ita grauem, vt reus inde mortem incurrit. Patet ex Cap. *Clericos*: & Cap. *Sententiam*, Tit. *Ne clerici vel monachi*.

Inquisitores tamen hæretice prauitatis non sunt irregulares, cùm tradunt hæreticos brachio seculari. Couarr. tamen §. 5. num. 6. requirit, vt pro ipsis intercedant, ne pena sanguinis afficiantur. Alij tamen dicunt id minimè esse necessariū.

Prælatus Ecclesiasticus habens sub se iudicem seculariem, potest hortari, & in communis praepare, vt faciat iustitiam; non tamen in particulari, vt hunc vel illum interficiat, aut mutilet; alioquin fiet irregularis, iuxta communem sententiam.

Secundò: Fit irregularis Accusator, si mors, vel mutilatio reo inferatur. Vide Couarr. §. 5. num. 1. Clericus tamen accusans, si protestetur se non intendere iudicium sanguinis, vel mortis, aut multilationis sententiā, non fiet irregularis: nempe si accuset aliquem, vel capiat, aut detineat, & iudici tradat pro damno sibi, rebusque suis illato; vt habetur Cap. 2. *De homicidio in 6*. Secundum vero, si pro rebus alienis id faciat, tunc enim nihil iuaret protestatio, nisi in casu, quo obligaretur. Vide Couarr. §. 3. num. 3. Qui tamen accusat vel defert apud Inquisitores, non opus est vt protestetur: quia Inquisitores non ferunt sententiam sanguinis, sed tradunt brachio seculari.

Dices Primò: Quid si accusem aliquem de criminis, quod non meretur mortem; iudex tamen suâ malitiâ morti adiudicet?

Respondeo: Non fies irregularis, quamvis non protesteras; quia non sequitur mors vi accusacionis, sed iudicis crudelitatem. Sic Couarr. §. 5. n. 3.

Dices Secundò: Quid si protestatio solùm ore fiat, non mente: utrum excusat ab irregularitate?

Nauar. cap. 27. num. 226. putat non excusare, quia Ius requirit veram protestationem, non fictam. Contrarium, & merito, tenet Couarr. §. 5. num. 2.

¹⁴ *Ex bello iusto.*

Quid si milites ad pugnam adhortentur.